

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

A1. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: ΟΥΛΕΝ, Ανόρθωση, Νόμος «Περί ιδρύσεως σώματος δημοφρουρών» **Μονάδες 15**

A2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή όχι, γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- α.** Το «Σύμφωνο περί αμοιβαίας μεταναστεύσεως μεταξύ Ελλάδος και Βουλγαρίας» υπογράφηκε τον Αύγουστο του 1920
  - β.** Τον Ιούλιο του 1917 ιδρύθηκε στη Θεσσαλονίκη Οργανισμός με σκοπό την άμεση περίθαλψη των προσφύγων.
  - γ.** Από την ανταλλαγή πληθυσμών, όπως όριζε η Σύμβαση της Λοζάνης, εξαιρούνταν οι μουσουλμάνοι της Ανατολικής Θράκης.
  - δ.** Η Κοινωνία των Εθνών ήταν σύμφωνη με την Σύμβαση ανταλλαγής πληθυσμών της Λοζάνης.
  - ε.** Η ΕΑΠ διαλύθηκε το 1930.
- Μονάδες 5**

B.1.α) Να αναφερθείτε στην πρώτη δημόσια εμφάνιση του Βενιζέλου στην Αθήνα ως Ελλαδίτη πολιτικού και στις βασικές θέσεις του προγράμματός του

β) Τι γνωρίζετε για τις συνταγματικές τροποποιήσεις που ψηφίστηκαν από τη Βουλή το πρώτο εξάμηνο του 1911. **Μονάδες 15**

B.2 Τι γνωρίζετε για τα προσφυγικά ρεύματα που φτάνουν στην Ελλάδα κατά τις δύο πρώτες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα από

- A.** Ρωσία
- B.** Βουλγαρία
- Γ.** Ρουμανία

Μονάδες 15

Γ.1 Αξιοποιώντας το υλικό της πηγής και συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε στις διαφορετικές θέσεις του πρίγκιπα Γεωργίου και του Ελευθέριου Βενιζέλου αναφορικά με το ζήτημα της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα, καθώς και στις ενέργειες με τις οποίες εκδηλώθηκε η αντιπαράθεση των δύο ανδρών έως και το Μάρτιο του 1901.

Μονάδες 25

Ο πρίγκιπας Γεώργιος, έχοντας την αντίληψη ότι η άσκηση της εξωτερικής πολιτικής της Κρήτης ήταν αρμοδιότητα της ελληνικής μοναρχίας, ανέλαβε μόνος τη μεθόδευση της προσάρτησης της Μεγαλονήσου στη μητέρα πατρίδα χωρίς να συμβουλευτεί τους υπουργούς του για τις ενδεδειγμένες ενέργειες και διαπραγματεύσεις. Η πρωτοβουλία του είχε τη μορφή προσωπικών συζητήσεων με τον τσάρο της Ρωσίας και απευθείας διαπραγματεύσεων με τους υπουργούς Εξωτερικών της Γαλλίας, της Αγγλίας και της Ιταλίας. Ο Βενιζέλος θεώρησε πρόωρες τις ενέργειες του Έπατου Αρμοστή, κρίνοντας ότι η κρητική κυβέρνηση ήταν ασταθής και τα συνταγματικά θεμέλια ασαφή. Πίστευε και υποστήριξε την ανακήρυξη της Κρήτης σε ανεξάρτητο πριγκιπάτο ως τελευταίο στάδιο για τη νομότυπη πραγματοποίηση της ένωσής της με την Ελλάδα.

Είναι βέβαιο ότι ο πρίγκιπας, όπως και ο περισσότερος κόσμος της εποχής εκείνης, δεν κατανόησε το γεγονός πως ήταν δυνατό να υπάρχουν διαφορετικές μεθοδεύσεις για την πραγματοποίηση της ένωσης. Δεν ήταν επίπλαστη η εναντίωσή του στο Βενιζέλο. Ο ανταρχικός πρίγκιπας δεν ήταν ικανός να αντιληφθεί τη λεπτή διαφορά μεταξύ της δεσποτικής διακυβέρνησης με ξένη κηδεμονία και με κυβερνήτη διορισμένο από την ελληνι-

κή κυβέρνηση που υποστήριξε ο Βενιζέλος ως ασφαλέστερη μεθόδευση για την απώτερη επίτευξη του ενωτικού σκοπού...

Ο πρίγκιπας Γεώργιος είχε την πεποίθηση ότι οποιαδήποτε λύση του Κρητικού θα προερχόταν από τις Μεγάλες Δυνάμεις και, κατά τη γνώμη του, οι πολιτικοί παράγοντες της Κρήτης ήταν άσχετοι με το θέμα, αν όχι επιζήμιοι... Στάθηκε αδύνατο γι' αυτόν να αντιληφθεί τη σημασία της πολιτικής κινητοποίησης των ίδιων των Κρητικών, καθώς και την εύλογη απαίτησή τους να αποκτήσουν τον έλεγχο της τύχης τους έπειτα από αιώνες αγώνων κατά των Τούρκων κυριάρχων.

Α. Μαρκάκη, *Ελευθέριος Βενιζέλος*, σελ. 397-403

Γ.2. Μελετώντας την πηγή και συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε στις πρωτοβουλίες που ανέλαβε ο Κ. Κωνσταντινίδης για την πραγμάτωση της προσπάθειας των Ποντίων, για δημιουργία αυτόνομου κράτους.

Μονάδες 25

Φλεβάρης 1918: Οργανώθηκε και πραγματοποιήθηκε το Α' Ποντιακό Συνέδριο στη Μασσαλία της Γαλλίας. Ζητήθηκε από τις μεγάλες δυνάμεις υποστήριξη των δικαιών των Ποντίων και στάλθηκε τηλεγράφημα στον Τρότσκι ζητώντας να μη δοθεί η Τραπεζούντα στους Τούρκους και να υποστηριχθεί απ' τα Σοβιέτ η ίδρυση Ποντιακού Κράτους. Στην εισήγησή του ο Κ. Κωνσταντινίδης ανέφερε τη δημιουργία ελληνικής μεραρχίας στον Καύκασο με 12.000 άντρες, από τους Έλληνες Πόντιους που υπηρετούσαν στο διαλυμένο ρωσικό στρατό. Σε τηλεγράφημά του «Προς το μέραρχον των ελληνικών μεραρχιών Καυκάσου», την 3-16 Φεβρουαρίου έγραψε: «Απανταχού οι Πόντιοι, πλήρεις χαράς και υπερηφάνειας, χαιρετίζουν συγκρότησιν ελληνικών μεραρχιών Καυκάσου, ευγνωμονούσι δε δι' έμπρακτον υποστήριξιν δικαιωμάτων εθνικών».

«Η παρ' ολίγον Ελληνική Δημοκρατία του Πόντου»,
άρθρο του Βλάσση Αγτζίδα, περ. *Τότε*, τεύχ. 35, Ιούνιος 1987

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΚΩΤΙΤΣΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ